

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2017-12-31

Granskningsrapport 2017:15
Huddinge Kommun

KPMG AB

2018-03-19

Antal sidor 10

Huddinge Kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2017-12-31

KPMG AB

2018-03-19

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
1.1	Räkenskaperna och årsredovisningen	2
1.2	Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål	2
2	Bakgrund	2
2.1	Syfte och revisionsfråga	3
2.2	Revisionskriterier	3
2.3	Metod och avgränsningar	3
2.4	Ansvarig nämnd	4
2.5	Projektorganisation/granskningsansvarig	4
3	Resultat av granskningen	4
3.1	Årsredovisningen	4
3.2	Redovisningsprinciper	5
3.3	Balanskrav	5
3.4	Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning	5
3.5	Resultaträkning	7
3.6	Balansräkning	9
3.7	Kassaflöde	9
3.8	Investeringsredovisning	9
3.9	Sammanställd redovisning	10

Huddinge Kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2017-12-31

KPMG AB

2018-03-19

1 Sammanfattning

Vi har av Huddinge kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2017. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2017.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap KL¹ bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

1.1 Räkenskaperna och årsredovisningen

De väsentligaste slutsatserna från granskningen kan sammanfattas enligt följande:

Vi bedömer, beaktat ovan, att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

1.2 Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål

Enligt bestämmelser i kommunallagen (KL) ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för den ekonomiska förvaltningen.

Finansiella mål

Årets resultat exklusive exploateringsredovisning uppgår till +193,5 mkr. Resultatet har påverkats av ett antal större poster av engångskaraktär. Skatter och bidrag är högre än budgeterat och beror på bättre utveckling av skatteunderlaget samt statsbidrag för ökat bostadsbyggande. Resultatet har även påverkats av utdelning från dotterbolag. Nämnderna visar dock sammantaget ett underskott. Vi bedömer att resultatet för 2017 är förenligt med fullmäktiges finansiella mål.

Verksamhetsmässiga mål

Vi bedömer att resultatet är förenligt med de av fullmäktige fastställda verksamhetsmålen. Enligt kommunens kriterier bedöms målpåfyllelsen som god.

2 Bakgrund

Vi har av Huddinge kommuns revisorer fått i uppdrag att granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2017. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2017.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap KL bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

¹ Kommunallag (1991:900)

Huddinge Kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2017-12-31

KPMG AB

2018-03-19

2.1 Syfte och revisionsfråga

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, kommunal redovisningslag och god redovisningssed i kommuner och landsting. Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av revisionsberättelsen.

2.2 Revisionskriterier

Bedömningsgrund för vårt uttalande avseende huruvida årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad i enlighet med gällande lagar och regler bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag och kommunal redovisningslag
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, och Sveriges Kommuner och Landsting, SKL
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

2.3 Metod och avgränsningar

Vår granskning sker i den omfattning som följer av God revisionssed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKL² och Skyrev³. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att i allt väsentligt men inte absolut säkerhet försäkra oss att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- Förvaltningsberättelse
- Resultaträkningen
- Balansräkningen
- Kassaflödesanalysen
- Sammanställd redovisning
- Tilläggsupplysningar.

Vad gäller avsättning och ansvarsförbindelse avseende pensionsåtagandet har vi förlitat oss på de uppgifter kommunen har erhållit från pensionsadministratören KPA. Vi har i vår granskning inte gjort någon aktuariell granskning.

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudie av relevanta dokument inklusive årsredovisningen
- Intervjuer med berörda tjänstemän och politiker

² Sveriges Kommuner och Landsting

³ Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer

Huddinge Kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2017-12-31

KPMG AB

2018-03-19

- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen samt revisorernas uttalande i revisionsberättelsen.
- Avstämning av väsentliga poster i resultat- och balansräkning mot erforderliga underlag. Översiktlig analys av övriga poster.

Granskningen har omfattat bokslutet och årsredovisningen för år 2017. Vi har granskat sådan information som är av finansiell natur och som har direkt koppling till den finansiella redovisningen i årsredovisningen i syfte att inhämta tillräckliga revisionsbevis på motsvarande som för granskning av de finansiella delarna i årsredovisningen. Det innebär att vi har granskat sidorna 38-49 och 68-83 vad gäller nyckeltal samt stämt av balanskravsredovisning, investerings- och driftsredovisning mot underlag. Vår granskning innebär att vi tar stickprov på de finansiella siffrorna och att informationen i förvaltningsberättelsen är förenlig med de finansiella delarna dvs vi granskar inte alla uppgifter på nämnda sidor.

2.4 Ansvarig nämnd

Granskningen avser kommunstyrelsens årsredovisning.

Rapporten är faktagranskad av ekonomikontoret.

2.5 Projektorganisation/granskningsansvarig

Granskningen har genomförts under ledning av Susann Eriksson, auktoriserad revisor.

3 Resultat av granskningen

3.1 Årsredovisningen

Granskningen har omfattat bokslutet och årsredovisningen för 2017. Vi har granskat sådan information som är av finansiell natur och som har direkt koppling till den finansiella redovisningen i årsredovisningen i syfte att inhämta tillräckliga revisionsbevis på motsvarande som för granskning av de finansiella delarna i årsredovisningen.

Nämndernas förvaltningsberättelser regleras inte av KRL, utan betraktas som underlag till kommunens förvaltningsberättelse.

Bedömning

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

Vi bedömer i stort att den information som lämnas i förvaltningsberättelsen ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning.

Huddinge Kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2017-12-31

KPMG AB

2018-03-19

3.2 Redovisningsprinciper

I årsredovisningen anges under avsnittet "Redovisningsprinciper" att redovisningen skett enligt god kommunal redovisningssed med vilket avses i överensstämmelse med KRL och RKR:s rekommendationer.

I vår granskning har vi stickprovvis granskat om detta påstående stämmer via intervjuer med redovisningschefen samt översiktlig avstämning av kommunens årsredovisning mot RKR:s gällande rekommendationer.

Som framgår av årsredovisningen redovisas timanställdas löner enligt kontantprincipen. Vi bedömer att denna avvikelse från god redovisningssed inte har väsentlig påverkan på bokslutet.

Bedömning

Vår bedömning utifrån väsentlighetsprincipen är att kommunen i huvudsak efterlever RKR:s rekommendationer.

3.3 Balanskrav

En kommun ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och redovisas i förvaltningsberättelsen. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. RKR har lämnat information⁴ om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i KRL och KL.

I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Kommunen redovisar en avstämning av balanskravet enligt KL i förvaltningsberättelsen. Kommunens överskott för året uppgår till 352,5 mkr. Vid avstämning av balanskravet avgår årets realisationsvinster, 0 mkr från årets resultat. Justerat resultat enligt balanskravet uppgår därmed till 352,5 mkr.

Bedömning

Kommunen uppfyller balanskravet.

3.4 Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

⁴ Oktober 2015

Huddinge Kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2017-12-31

KPMG AB

2018-03-19

3.4.1 Finansiella mål

Kommunen arbetar med de finansiella målen, budgethållning och långsiktig balans. Nämndernas sammantagna resultat är ett underskott i förhållande till budget på -3,1 mkr.

För målet långsiktig balans används tre mått.

- Målet positivt resultat exklusive exploateringsresultat nås då detta resultat uppgår till +194 mkr. I beloppet ingår utdelning från koncernbolag med 23 mnkr och bidrag från Boverket med 20 mnkr. Måttet bedöms härmed som uppfyllt.
- Målet rörande konsolidering innebär en strävan efter 2 % resultat exklusive exploateringsresultat över en treårsperiod. De senaste tre årens resultat ligger i genomsnitt på 1,7 %. Måttet bedöms härmed som ej uppfyllt även om värdena blivit bättre än föregående år.
- Målet rörande investeringar innebär en strävan att investeringarna över en treårsperiod i genomsnitt inte ska överstiga summan av avskrivningar och årets resultat. Måttet bör inte överskrida 100 %. År 2017 uppgick investeringsutrymmet till 105 % för perioden. Måttet bedöms härmed som uppfyllt.

I årsredovisningen bedöms det sammantagna utfallet i förhållande till de finansiella målen som godtagbart.

Bedömning

Årets resultat har påverkats av ett antal större poster av engångskaraktär. Skatter och bidrag är högre än budgeterat och beror på bättre utveckling av skatteunderlaget samt statsbidrag för ökat bostadsbyggande. Resultatet har även påverkats av utdelning från dotterbolag. Nämnderna visar dock sammantaget ett underskott.

Vår bedömning är att resultatet för 2017 är förenligt med fullmäktiges finansiella mål.

Huddinge Kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2017-12-31

KPMG AB

2018-03-19

3.4.2 Verksamhetsmål

Huddinge kommun har utöver de finansiella målen ett antal verksamhetsmål fastställda av fullmäktige. Nedan har vi gjort en sammanställning av det i årsredovisningen redovisade utfallet för delmål och mål:

Mål	Mål- uppfyllelse	Utfall för delmål		
		Grön	Gul	Röd
Bra att leva och bo	Grön	8	2	
Utbildning med hög kvalitet	Grön	2	2	
Fler jobb	Grön	2	1	
God omsorg för individen	Grön	2		
Ekosystem i balans	Grön	2	2	
Systematisk kvalitetsutveckling	Gul	1	1	1
Attraktiv arbetsgivare	Grön	3		
Totalt		20	8	1

Sammantaget anser vi att måloppfyllelsen är god.

Bedömning

Vi bedömer att resultatet är förenligt med de av fullmäktige fastställda verksamhetsmålen.

3.5 Resultaträkning

Kommunen

Belopp i mkr	Utfall 2017-12-31	Budget 2017	Utfall 2016-12-31
Verksamhetens nettokostnader	-5 476	-5 523	-5 365
Förändring i % jämfört med föregående år	2,07		
Skatteintäkter, statsbidrag och utjämning	5 757	5 705	5 382
Förändring i % jämfört med föregående år	6,97		
Finansnetto	71	60	108
Resultat	353	242	126
Resultat exklusive exploateringsverksamhet	194	112	55
Verksamhetens nettokostnad inkl finansnetto i relation till skatteintäkter och bidrag, %	93,8	95,8	97,7

Huddinge Kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2017-12-31

KPMG AB

2018-03-19

Verksamhetens nettokostnader ökade 3,7 % exklusive exploateringsverksamheten, således något mindre än skatteintäkter och generella statsbidrag.

I analysen av årets resultat ska beaktas att resultatet exklusive exploaterings- och investeringsvinster uppgår till ett överskott på 194 mkr. Utfallet har påverkats av ökade skatte- och bidragsintäkter jämfört med budget, bidrag från Boverket samt utdelning från koncernbolagen. Nämnderna redovisar dock ett underskott på -3,1 mnkr jämfört med budget.

Resultat per nämnd

Nämndernas sammantagna resultat visar ett underskott på -3 mkr. De största underskotten redovisas av socialnämnden med -31 mkr och grundskolenämnden med -16 mkr. För socialnämnden är ökade volymer inom funktionshinder en viktig förklaring. För grundskolenämnden avser det negativa resultatet främst färre elever än planerat.

Kommunkoncernen

Principiellt kan sägas att nyckeltalen för kommunkoncernen är väl så viktiga som kommunens då de återspeglar alla kommunens aktiviteter, oavsett om de organiserats inom kommunen eller via kommunens bolag.

Belopp i mkr	Utfall 2017-12-31	Utfall 2016-12-31
Verksamhetens nettokostnader	-4 984	-4 940
Skatteintäkter, statsbidrag och utjämning	5 757	5 382
Finansnetto	6	-105
Årets resultat	779	338
Verksamhetens nettokostnad inkl finansnetto i relation till skatteintäkter och bidrag, %	86,5	93,7

Koncernen redovisar ett resultat som är drygt 427 mkr bättre än kommunens resultat. Av de enskilda bolagen i koncernen redovisar Huddinge Samhällsfastigheter AB ett resultat på 472 mkr efter finansnetto. Södertörns Energi-koncern redovisar ett resultat på 96 mkr efter finansnetto, i vilket ingår Södertörns Fjärrvärme AB som för sin verksamhet redovisar ett överskott på 116 mkr efter finansnetto.

Kommunens finansiella mål är satta utifrån kommunens resultat exklusive de resultat som redovisas i de av kommunen hel- och delägda bolagen. Balanskravet utgår även det ifrån kommunens eget resultat. I bedömningen av ekonomin bör givetvis bolagens resultat medräknas. Koncernens resultat är bättre än kommunens och godtagbart utifrån god ekonomisk hushållning även med beaktande av jämförelsestörande engångsposter.

Huddinge Kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2017-12-31

KPMG AB

2018-03-19

Vi vill också förtydliga att kommunen som ägare av bolagen enligt vår uppfattning inte är ett moderbolag i aktiebolagsrättslig mening. Av det skälet benämns den sammantagna redovisningen även i lagen för sammanställd redovisning, inte koncernredovisning.

3.6 Balansräkning

Belopp i mkr	Kommun		Koncernen	
	2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-13
Balansomslutning	11 982	11 907	15 410	14 973
Redovisat eget kapital	4 750	4 397	5 790	5 011
Eget kapital reducerat med ansvarsförbindelse pensioner	3 048	2 648	4 088	3 262
<i>Soliditet redovisad</i>	0,40	0,37	0,38	0,33
<i>Soliditet med hänsyn till de pensionsförpliktelser som inte redovisas bland skulder</i>	0,25	0,22	0,27	0,22
Omsättningstillgångar	625	884	1 228	1 238
Kortfristiga skulder	2 761	3 125	3 250	3 673
<i>Balanslikviditet</i>	0,23	0,28	0,38	0,34

Kommunens soliditetstal är godtagbara utifrån god ekonomisk hushållning. Likviditetstalen är svaga som nyckeltal men i årsredovisningen uppges att betalningsberedskapen är god då kommunen har olika krediter att ta i anspråk.

3.7 Kassaflöde

Kassaflödesanalys beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning. Den tillämpade modellen synes överensstämma med RKR:s rekommendation 16.2.

Av betalningsflödesrapporten framgår att kommunens verksamhet före avskrivningar under år 2017 givit ett överskott på 532 mkr. Investeringar har gjorts med 310 mkr. Finansieringsverksamheten har ett netto på 575 mkr vilket innebär att kommunens nettoupplåning minskat. Förändringen av likvida medel uppgår till -246 mkr.

3.8 Investeringsredovisning

Budget 650 mkr, utfall 303 mkr, avvikelse 347 mkr. Samhällsbyggnadsprojekt avviker med 286 mkr. Av årsredovisningens förvaltningsberättelse framgår att avvikelsen är hänförlig till tidsförskjutningar i projekt. När investeringsbudgeten inte hålls finns risk för förlorad trovärdighet samt att ett redan nu stort investeringsbehov skjuts på framtiden och blir ännu större.

Huddinge Kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2017-12-31
KPMG AB
2018-03-19

3.9 Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen har såvitt vi kunnat finna upprättats i enlighet med RKR:s rekommendation 8.2. Syftet med den sammanställda redovisningen är att ge en sammanfattande bild av kommunens ekonomiska resultat, ställning och åtaganden.

Enligt KRL 8 kap 2 § ska den sammanställda redovisningen omfatta de juridiska personerna i vilka kommunen har ett betydande inflytande. Enligt RKR 8:2 framgår att betydande inflytande förutsätts föreligga när kommunen innehar minst 20 % av rösterna i en annan juridisk person, men även andra faktorer ska beaktas. Det finns dock möjlighet att göra avsteg från principen om företaget har en ringa omsättning eller balansomslutning.

2018-
KPMG AB

Susann Eriksson

Auktoriserad revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument.
Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.